

čila k tomu změna ve vnitřní hodnotě československé koruny. Okolnost, že tato koruna jest v Čsl. republice zákonným platidlem, nečiní z ní ještě míru pro ocenění vnitřní hodnoty cizozemských měn. Vnitřní hodnotou peněz jest dle §u 988 obč. zák. hodnota úrahého kovu, jež obsahují neb představují, a tu jest známo, že právě švýcarský frank náleží k valutám hodnotným a že válečné a poválečné zmatky měnové zůstaly na jeho vnitřní hodnotu bez patrnějšího vlivu. Žalobce nevy-
světlil, proč reklamoval náhradu škody ve švýcarských francích, ač mohl ji žádati v korunách československých, ani jakým způsobem došel k ocenění své škody na požadovanou částku 1575 šv. franků. Podle §u 88 žel. dopr. ř. jest dráha povinna nahraditi obecnou obchodní cenu, kterou mělo ztracené zboží na místě a v čase odeslání, a cenu tuto lze pravidelně určit jen v tuzemské měně. Ale ať již žalující strana došla ku svému ocenění ve švýcarských francích tím, že přepočítala prostě cenu v československých korunách podle kursu v den odeslání na franky švýcarské, to snad právě za tím účelem, aby svůj nárok zajistila proti případnému poklesu měny československé, ať byla cena cukru následkem vázanosti obchodu s exportním cukrem již od počátku určena v těchto francích, v obou případech byla cena vyjádřená ve švýcarských francích cenou pevnou a určitou, od případného kolísání československé měny neodvislou. I při poklesu kursu proti československé koruně mohla kupní síla švýcarského franku proti jiným valutám a jinému zboží zůstatí nezměněnou, a jeho vnitřní hodnota nedotčenou. Naproti tomu stoupla s kursem na Zurych i kupní síla československé koruny, takže vnitřní hodnota stejného množství československých korun dne 13. března 1923 byla vyšší než 28. května 1921, a výplatou dlužných švýcarských franků dne 13. března 1923 podle kursu ze dne 28. května 1921 by byl žalobce na úkor žalované dráhy obohacen. Nelze proto důkaz znehodnocení švýcarských franků pokládati za provedený, škodu, jejíž náhradu žalující strana požaduje, za prokázanu, a bylo obnoviti rozsudek prvního soudu, jímž byla žaloba zamítnuta.

Čís. 4115.

Rozhodčí soudy (paritní komise) zmíněné ve Směrnících pro úpravu poměru mezi zemědělci a zemědělskými dělníky v Čechách pro rok 1920 a 1921, jsou závazny pro zaměstnance a zaměstnavatele, kteří v rámci směrníc uzavřeli kolektivní smlouvu.

(Rozh. ze dne 3. září 1924, R I 509/24.)

Zemědělský dělník domáhal se na nájemci dvora dodání mléka a dřeva, odvozuje žalobní nárok z kolektivní smlouvy na rok 1920 a 1921. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud prvního stupně žalobu odmítl. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále ve věci jednal. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Právním základem vzájemného poměru stran je kolektivní smlouva mezi zemědělci a zemědělskými dělníky pro rok 1920 a 1921, což uznávají obě strany. Ta sestává předně ze »Směrnic«, vydaných zemským ústředním úřadem práce v Praze, jejichž všeobecná ustanovení byla stejná pro oba roky. To strany uznávají. Směrnice upravují jednotným způsobem vzájemné poměry mezi zemědělci a jejich dělnictvem jen pokud se týče otázky deputátu, organizací, doby pracovní, výpovědi, rozhodování ve sporech a platnosti maximální a minimální hranice, ponechávajice ujednání přesných výměr mzdových v rámci těchto hranic zvláštní prováděcí úmluvě, kterou nutno mezi oboustrannými zástupci každého okresu pro příslušný okres po případě i pro jeho jednotlivé části včas ujednati (§ 1). Takovou mzdovou smlouvou pro 1920 je předložená »pracovní a mzdová smlouva« pro okres R. a L. a pro rok 1921 »prováděcí smlouva«, uzavřena v L. dne 17. února 1921. Obě uvádějí, že jejich základem jsou směrnice. Směrnice upravují otázku rozhodování sporů mezi příslušníky smluvních stran v §u 5. Pro řešení menších sporů si mají strany ustanoviti po jednom důvěrníku, kteří si zvolí předsedu. Ve sporech většího významu lze žádati rozhodnutí příslušné okresní paritní komise pro zemědělskou práci, jejíž rozhodnutí je pro obě strany závazné. Proti straně, která by se rozhodnutí paritní komise nepodrobila, lze nastoupiti cestu práva. Pro rozhodnutí sporu zásadního rázu a většího významu je zřízena zemská paritní komise pro práci zemědělskou při zemském poradním sboru. Jejímu rozhodnutí se musí obě strany podrobiti. Z uvedených ustanovení je jasno, že tyto rozhodčí soudy jsou pro obě strany závazny. Plyne to z ustanovení o paritních komisích pro menší spory, kde se nařizuje: »u s t a n o v í s i obě strany« a z ustanovení o zemské paritní komisi, že jejímu rozhodnutí se m u s í strany podrobiti. Nemělo by tedy smyslu, stanoviti jinou zásadu právě pro skupinu sporů prostředního významu. Slova: »lze žádati...« nelze vysvětlovati tak, že by strana mohla vznéstí rozepři na paritní komisi nebo na řádný soud. Tomu zřejmě nasvědčuje ustanovení »prováděcí úmluvy«, odst. A, část všeobecná, kdež je uvedeno: »Rovněž podrobují se obě strany... ve sporných záležitostech bezpodmínečně rozhodnutím příslušné okresní paritní komise.« Ustanovení směrnic, že proti straně, která by se rozhodnutí paritní komise nepodrobila, lze nastoupiti cestu práva, nelze vykládati v tom smyslu, že ustanovení o příslušnosti okresní paritní komise není závazným. Tím by byl zřejmě zmařen účel, kterého minila smlouva dosáhnouti zřízením paritních komisí, totiž by spory rozhodovali příslušníci stavu stran, tedy jakési znalecké komise. Tím méně lze z tohoto ustanovení usuzovati, že straně je napřed volno vznéstí rozepři na paritní komisi, a, kdyby s jejím rozhodnutím nebyla spokojena, zahájití teprve spor u řádného soudu. Proto je nutno odmítnouti názor žalobců, že tyto paritní komise jsou jenom »arbitrem«, tedy sprostředkovatelem dohody. Smlouvy byly beze vší pochybnosti uzavřeny písemně a ustanovují orgány různé od řádných soudu pro rozhodování sporů z pracovního poměru zemědělského dělnictva k zaměstnavatelům. Obsahují tedy směrnice smlouvu o rozsudím (§ 577 c. ř. s.). Ustanovení ta jsou podle předcházejících

úvah závazna pro příslušníky smluvních organizací. Žalobce i žalovaný jsou jimi vázáni, neboť žalobce se dovolává kolektivní smlouvy pro uplatnění svého nároku a vznesl tuto rozepři již na okresní paritní komisi. Tím dal zřejmě na jevo, že se jim podrobil. Proto je bez významu jeho námitka, že on se žalovaným neuzavřel prováděcí smlouvy. Vždyť právě povaha kolektivní smlouvy s sebou nese, že za členy organizací jednají zástupcové. Žalovaný se rovněž dovolává této smlouvy na obranu proti žalobcovu nároku. Není přípustno, by žalobce uznával jenom její část — ustanovení o mzdě, — a neuznával druhé, — ustanovení o rozhodování sporů. Prvý soud tedy právem uznal, že pro řešení tohoto sporu je příslušna paritní komise, nikoliv soud. Která paritní komise, — zda místní pro řešení malých sporů, či okresní pro řešení větších sporů, — záviselo na vůli žalobcově. Ten již volbu provedl tím, že žalobu vznesl na okresní paritní komisi. Tato komise rozhodla o části jeho nároku, — na náhradu za nedodané mléko. Ze spisu není zřejmo, zda ten výrok nabyl moci práva, zda tedy je rozepře částečně rozhodnuta. Tato okolnost je však pro řešení tohoto sporu bezvýznamna, protože žalovaný vznesl obranu nepřipustnosti pořadu práva, ta byla shledána odůvodněnou a proto není potřebí zjišťovati, zda žalobcův nárok byl rozhodčím soudem právoplatně zamítnut. Z těchto důvodů bylo rekursu vyhověti.

Čís. 4116.

Rádně provedené fusí ve smyslu čl. 247 obch. zák. věřitelé akciové společnosti zabrániti nemohou.

Mimo případy v obchodním zákoně výslovně uvedené nelze při obchodech považovati mlčení za souhlas.

(Rozh. ze dne 3. září 1924, R I 656/24.)

Žalovaný pojistil se u společnosti S., jež přešla fusí na společnost A. Žalobě společnosti A o zaplacení pojistné premie **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** vyhověl, **o d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a přikázal prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, věc znovu projednal. **D ů v o d y:** Prvý soud, maje za prokázáno, že společnost S., s kterou žalovaná firma uzavřela smlouvu pojišťovací, přešla fusí v novou společnost A., jest toho mylného náhledu právního, že žalovaná firma musí smlouvu pojišťovací s novou pojišťovnou dodržeti, nepřikládá žádného významu dopisu ze dne 11. července 1922, jímž žalovaná dle svého tvrzení oznámila straně žalující, že nesouhlasí s přenesením smlouvy na ni a že následkem toho pokládá pojištění za zrušené a neuznal na další důkaz, žalovanou nabídnutý, že žalobkyně proti obsahu dopisu toho ničeho nenamítala. Soud odvolací nesdílí však tohoto názoru. Jest sice pravda, že fusí ve smyslu čl. 247 obch. zák. převádí se celé jmění, tedy jak aktiva tak i pasiva z jedné společnosti na jinou a že jest fuse vlastně universální sukcesí. Avšak fusí dosavadní společnost, zde S., s níž žalovaná firma uzavřela pojišťovací smlouvu, ztrácí úplně právní jsoucnost, úplně zanikla a na místo ní nastupuje společ-